

3. ПРЕДМЕТ УСТАВНОГ ПРАВА – ПОЈАМ И РАЗЛИКОВАЊЕ ПРЕДМЕТА УСТАВНОГ ПРАВА КАО НАУКЕ И ГРАНЕ ПРАВА

Уставно право као и свако друго право, грана правног система, има свој предмет, одређену област друштвених односа које регулише својим нормама. Нема ни једне гране права, правног система без тог предмета, одређене сфере друштвених односа која подлеже правном регулисању. С обзиром да је уставно право и грана права, део правног система, али и научна дисциплина, правна наука, то може да се говори о предмету уставног права и као делу позитивног права и као правној науци.

Предмет уставног права, као и сваке друге гране права, може да се одреди као део стварности, друштвених односа које регулише, односно проучава као наука. Овај предмет уставног права (али и сваког другог права) може да се одреди, разликује у филозофском, методолошком и школском смислу, што треба да допринесе потпуном уобличавању, прецизирању и разграничавању посебних, конкретних сфера друштвене стварности и односа. Када се говори о предмету уставног права, пре свега се има у виду да је оно научна дисциплина, посебна правна наука која истражује, проучава оно што садржински улази у уставно право као грану позитивног права. То је зато што уставно право као и свака друга грана права садржи норме које регулишу одређене односе, а проучавање и сазнавање тих односа је предмет науке и њеног истраживања.

Зато уставно право не може да се сазна, да се прецизно одреди само ако се везује за устав, његове норме које регулишу политичке (уставне) институције, него само ако се сазна, открије оно на шта се односе те норме, шта чини њихов предмет. Да би се сазнао тај предмет, уставно право је морало да се развије као научна дисциплина која је својим истраживањем обухватила посебну целину друштвених (политичких) односа којом се бави. У томе баш многи теоретичари виде проблем науке уставног права када сматрају и тврде да она нема свој засебан предмет, да се није издиференцирала од других наука пошто се њен предмет подудара са предметом теорије о држави, о праву, са управним правом и политичким наукама. Овакви приговори уставном праву, његовом предмету, нису без основа с обзиром на његову специфичност јер оно проучава најважније институције у друштву које задиру у економску, политичку, државну и друге сфере живота једне заједнице.

а) Концепције предмета уставног права

О предмету уставног права као научне дисциплине, до данас постоји